

Procesveiligheidscultuur

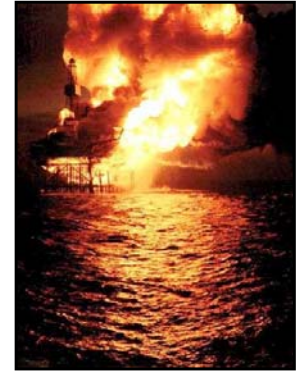
juni 2007

Januari 1986, Space shuttle *Challenger* explodeert tijdens lancering

Februari 2003, Space shuttle *Columbia* breekt in stukken bij inzetten van landing

Juli 1988, Piper Alpha olieplatform verwoest door brand en explosie

Juni 1974, Flixborough, Engeland, explosie chemische fabriek

Maart 2005, Texas City, explosie in olieraffinaderij

Wat hebben deze incidenten – allen te maken met falen van complexe technische systemen – gemeen? In ieder van de onderzoeken naar de oorzaak werd de “veiligheidscultuur” in de betreffende organisatie als een belangrijke, aan het incident bijdragende factor gezien. Maar: wat is “veiligheidscultuur”? Door de Britse (HSE) overheid is deze gedefinieerd als “... Het product van individuele en organisatie beleving, houding, gedragspatronen en kennis en ervaring. Dat product bepaalt de toewijding voor, de stijl en de diepgang van programma’s op het gebied van veiligheid en gezondheid van een organisatie”. Dit klinkt behoorlijk ingewikkeld en de CCPS suggereert een simpelere definitie: “Veiligheidscultuur in een bedrijf is hoe mensen zich gedragen als niemand kijkt”. Want hoewel management voorop dient te lopen om tot een goede veiligheidscultuur te komen, moet iedereen daarbij zijn bijdrage leveren. In deze aflevering hebben we het over een belangrijk aspect van veiligheidscultuur: **altijd je bewust zijn van je eigen kwetsbaarheid** – andere aspecten komen in volgende afleveringen aan de orde.

Aangezien grote procesveiligheidsongelukken niet vaak voorkomen, denken we al snel dat zoiets ons niet kan overkomen. Mensen worden daardoor nonchalant en hun beleving is dat alles veilig is. Zolang het goed gaat, worden dingen “vergeten”. Kritische instrumentatie en procedures worden verwaarloosd of veranderd zonder dat over de mogelijke gevolgen wordt nagedacht. Geen serieuze incidenten kan alleen door continue aandacht voor de potentieel catastrofale gevolgen van werk met zeer hoge risico’s.

Wat kun jij doen?

- Wees waakzaam: let op de gevaren van de processen en de stoffen in je fabriek.
- Onderzoek “Near misses” om te beseffen wat er had **kunnen** gebeuren.
- Kijk ook naar incidenten elders (zoals in deze Beacon gemeld) om vergelijkbare problemen in je eigen fabriek te herkennen en op te lossen
- Blijf altijd binnen Operating Envelopes. Als dat niet mogelijk is, waarschuw dan onmiddellijk je team leader.
- Gebruik een goedgekeurde methode voor het evalueren van de risico’s van veranderingen. Laat deze evaluaties goedkeuren door daartoe bevoegde personen.

Iedereen is verantwoordelijk voor een goede veiligheidscultuur!